

Tillie Martinussen
Suleqatigiissitsisut sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq

§ 37 naapertorlugu apeqqummut 346/2019-imut akissut.

Apeqqutitut attuumassuteqartunut matuma kinguliani akissuteqarfigineqartunut qujanaq.

04-12-2019
Sags nr. 2019 - 24678
Akt nr. 12283074

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
Naalakkersuisut.gl

1. Tarnikkut katsorsaavimmi piffissami 2015-imiit 2018-imut pinngitsaaliilluni napparsimavimmut unitsitsinerit qassiuppat?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni Politiit ukiut tamaasa kisitsisinik nalunaaruteqartarpoq pinngitsaaliilluni unitsitsinerit qassiuneranik ersersitsisunik. Ataani takuneqarsinnaapput 2015-miit 2018-mut kisitsit naatsorsorneqarsimasut.

Ukioq	2015	2016	2017	2018
Amerlassutsit	52	45	50	46

2. Piffissami tassani timikkut aalajangiinerit qassiuppat?

Akissut:

Piffissaliussap iluani amerlassutsit naatsorsorneqarsinnaasimangillat. Taamaattumik 2018-imut timikkut aalajangiinerit aamma qiterutit atorlugit aalajangiinerit amerlassusiat kisiisa takussutissiami matuma kingulianiittumi takutinneqarpoq:

	2018
Timikkut aalajangiinerit amerlassusiat	18
Qiterutit atorlugit aalajangiinerit amerlassusiat	23

3. Piffissami tassani siusinnerusumilu assigiinngissuteqartoqarpa?

Akissut:

Piffissaliussap iluani paasissutissat maannamut tunngavigalugit qiterutit atorlugit aalajangiinerit aamma timikkut aalajangiinerit kisitsisigut ineriartorsimaneri nalilersorneqarsinnaangilaq.

a) Angertoqarpat, tamassumunnga suna pissutaava?

Akissut:

Takuuk apeqqut 3-mut akissut siuliani allassimasoq.

4. Tarnikkut napparsimasut kalaallisuinnaq oqaluttut ikiorniarlugit, tarnikkut katsorsaavimmi suliniutit suut ullumikkut atorneqarpat?

Akissut:

Sulisut napparsimasup oqaatsinik atugaanik oqalussinnaanngippata paasisinnaanngippataluunniit oqaloqatigiinneq ingerlanneqarsinnaaqullugu oqalutseqarnissaq Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassaqarfimmi anguniarneqarpoq.

Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassaqarfimmi oqalutsit marluk atorfeqartinneqarput nakorsanut, tarnikkut nappaatinik ilinniarsimasunut paaqqutarinninnermillu sulisunut kalaallisut oqalussinnaanngitsut oqaluttaasut. Aammattaaq vagtiusussat pilersaarusierneranni peqqissaasutut, peqqissaanermik ikiortitut perersaasutulluunniit ilinniarsimasut akornanni kalaallisut oqaasilinnik sulisoqartuaannarnissaa ilaatinneqartuaannarpoq. Suliamik ilinniagaqarsimasut arlallit oqaluttaanermut tapisiaqarput, taamaalillutillu nakorsanut paaqqutarinninnermillu sulisunut oqaluttaasarnerat suliaasa ilagalugu. Tarnimikkut nappaatilinnut misissuisarfinni oqarasuaat atorlugu nakorsartitsisarnermi najukkani nunap immikkoortuini napparsimmaviit peqqissaaveqarfiillu psykologinut tarnillu pissusaanik ilisimasalinnut oqalutseqartitsisarput.

5. Nuna tamakkerlugu tarnikkut napparsimasut nakorsaasersornissaannut periarfissat sunik assigiinngissuteqarpat, assigiinngissuteqarpata?

Akissut:

Tarnimikkut nappaatillit nuna tamakkerlugu illoqarfinni nunaqarfinnilu najugaqarput. Nakorsaatit tarnikkut nappaatinut atorneqartartut nuna tamakkerlugu pissarsiarineqarsinnaapput, taamaattorli nakorsaatit iisartakkatut kapuutitulluunniit (aamma taaneqartartoq nakorsaatit uninngasuutit malillugit katsorsaaneq) tunniunneqartarnersoq assigiinngiiaarsinnaavoq. Tamatumunnga pissutaavoq nunaqarfinni peqqissaasutut sulisut piginnaasaat assigiinngiiaarnerat, taamaattumillu nunaqarfinni kapuuisinnaaneq periarfissaajuaannarnani. Taamaattoqartillugu napparsimasoq nakorsaatip assinganik iisartakkamilli tunineqarnissamik neqeroorfigineqartarpoq.

6. Najukat ilaanni oqaloqateqarnissaq aamma/imaluunniit nakorsaatinik pissarsinissaq ajornakusoorpa?

Akissut:

Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassa qarfiup oqarasuartaatit atorlugit tarnikkut nappaatinik ilisimasalinnik oqaloqateqarnissamik aqqissuussaasumik atuinissaq 2012-imi atuutsilerpaa, taannalu illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani atorneqarsinnaalluni. Taamaattumillu peqqinnissa qarfiup immikkoortuini tamani tarnip pissusaanik ilisimasalimmik psykologimillu oqaloqateqarnissamut periarfissa qarpoq.

Tarnimikkut nappaatilinnik oqaloqatiginnittoqassappat napparsimasoq nunap immikkoortuani nakorsamit innersuunneqassaaq, tamatumalu kingorna Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassa qarfimmit inissarsiuunneqassalluni. Innersuusinerit ilaat itigartinneqartarput napparsimasup ajornartorsiutaa tarnikkut nappaataangitsutut tamatuminnгалuunniit nappaateqarnissamut ilimanaateqangitsutut Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassa qarfiup nalilerpagu. Taamaattoqartillugu Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassa qarfik neqeroorutissanik toqqarneqarsinnaasunik allanik siunnersuuteqartarpoq, assersuutigalugu napparsimasup nunap immikkoortuani nakorsamit malinnaavigineqarnissaanik, atornerluinermut katsorsarneqarnissamik innersuunneqarnissaanik imaluunniit ilaqtariinnut sullissivimmiinnissamut innersuunneqarnissaanik. Napparsimasut katsorsarneqarnissamik neqerooruteqarfigineqartut piffissaliunneqartumut takkunneq ajornerat Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassa qarfimmit akulikitsumik misigineqartarpoq.

Nunap immikkoortuani napparsimmavik/peqqissaaveqarfik nakorsaatinik innersuunneqartunik pigisaqanngippat Nunatta Nakorsaataasianut noqqaanissamut periarfissa qarpoq. Piffissaq nassiussinermut atorneqartoq timmisartunik attaveqarnerit il.il. apeqqutaatillugu nikerarpoq, nunatsinnili sumiiffiit amerlanerit ullualunnguit ingerlaneranni nakorsaatinik pissarsinissaminnut periarfissa qarput.

a) Taamaattoqarpat, tamassumunnga suna pissutaava?**Akissut:**

Takuuk apeqqu 6-imut akissut siuliani allassimasoq.

7. Tarnikkut napparsimasut ingerlatitseqqiilluni immaqalu nakorsaatinik aqqiiniarluni qanoq akulikitsigisumik oqaloqatigineqartarpat?**Akissut:**

Napparsimasut tarnimikkut nappaateqarnerminnut nakorsaasersorneqarlutik katsorsarneqartut tarnimikkut nappaatilinnut ilinniarsimasumit annikinnerpaamik ukiumut ataasiarlutik misissorneqartarput. Napparsimasut tarnimikkut nappaateqarnerminnut nakorsaasersorneqartut amerlanerpaartaat najukkami napparsimmavimmi/peqqissaavimmi nunap immikkoortuini tarnimikkut nappaatilinnut katsorsaavinnit malinnaaffigineqarput. Nunap immikkoortuini tarnimikkut nappaatilinnut katsorsaaviit napparsimasut amerlanerpaartaat taakkulu katsorsarneqarnerat malinnaaffigaat, tassungalu ilanngullugu napparsimasup kingunipilutsitsinnaanerata misissorneqarnissaa qulakkeertarlugu, aavata misissor-

neqarnissaa EKG (uummatip sulineranik elektriskiusumik misissuineq) atorlugu misissorneqarnissaa qulakkeertarlugit.

Napparsimasut Nuummi nunap immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortamiittut aammalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut Aaqamiittut katsorsarneqarnerminnut malinnaavigineqarnerminnut atatillugu nakorsamillu oqaloqatigineqarnissaminnut ukiumut sisamariarnissaminnut periarfissaqarput. Nuummi nunap immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortami napparsimasut.

Napparsimasut Nuummi tarnimikkut nappaatilinnut aammalu ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut Aaqamut atatinneqartut ukiumut sisamariarlutik katsorsartinerminnut malinnaavigineqarnissaminnut nakorsamillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqartinneqarput. Nuummi nunap immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut sullissivimmi napparsimasuutigineqartut ullut 14-ikkaarlugit nakorsaatinik tunineqarnerminnut atatillugu akulikitsumik takuneqartarput aammalu sulisumik attaveqarfimminnit oqaloqateqartarlutik.

8. Tarnikkut napparsimasut psykiaterimit imaluunniit tarnikkut katsorsaanermi peqqissaasumit misissorneqarsinnaanngikkaangata iliussissatut pilersaarutit qanoq aaqqissuunneqartarpat??

Akissut:

Tarnimikkut nappaatillit amerlanerpaartaat peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuani tarnimikkut nappaatilinnut katsorsaavinni katsorsarneqartarput. Napparsimasut Tarnimikkut nappaatilinnut Suliassaqarfimmi naammassineqartut katsorsartinerminnilli ingerlaannartussat nunap immikkoortuani nakorsamit malinnaavigineqartarput, nakorsap napparsimasup uninngareernerani katsorsarneqarnissaa akisussaaffigilertarlugu. Taamaattumillu nunap immikkoortuani nakorsap assersuutigalugu nakorsaasersuilluni katsorsaanerup ingerlateqqinnissaa aqulertarmagu napparsimasup katsorsarneqarnerata qanoq aaqqissuunneqartarnera inummit inummut assigiinngilaq.

a) Psykiaterimit imaluunniit tarnikkut katsorsaanermit peqqissaasumit missuisoqarsinnaanngippat, inuuneq aserorpat tarnikkut napparsimasut ikiorneqarniarlutik oqaloqateqarniarlutillu sumut saaffiginnissinnaappat

Akissut:

Tarnimikkut nappaatillit najukkami nunap immikkoortuani napparsimavimmut peqqissaaveqarfimmulluunniit saaffiginnissaminnut periarfissaqartuaannarput. Tamatuma saniatigut tarnimikkut nappaatillit innuttaasut allat assigalugit inuiaqatigiinni siunnersuinermit sullissivinnut saaffiginnissaminnut periarfissaqarput.

9. Naalackersuisut suliarni soqutigintunik allanik paasissutissiisinaappat?

Akissut:

Naalakkersuisut allanik ilassutissaqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen